

باور به توحید و معاد لازم و ملزوم یکدیگرند

آیت‌الله مهدی هادوی تهرانی، استاد حوزه علمیه گفت: ممکن نیست کسی بگوید من باور به معاد دارم و به توحید بارو ندارم و یا خدا را قبول دارم ولی آخرتی وجود ندارد؛ ولی افراد زیادی هستند

آیت‌الله مهدی هادوی تهرانی، استاد حوزه علمیه گفت: ممکن نیست کسی بگوید من باور به معاد دارم و به توحید بارو ندارم و یا خدا را قبول دارم ولی آخرتی وجود ندارد؛ ولی افراد زیادی هستند که فقط خالقیت خدا را قبول دارند ولی ربوبیت او و معاد را قبول ندارند که این از منظر قرآن، پذیرفتنی نیست.

مهدی هادوی تهرانی به گزارش ایکننا، آیت‌الله مهدی هادوی تهرانی، ۲۰ آذرماه در ادامه مباحث تفسیری سوره مبارکه نحل گفت: در آیه ۱۷ سوره مبارکه نحل فرمود: **أَقَمَنُ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ أَفَلَا تَدَّكَّرُونَ**؛ آیا کسی که خالق است یا کسی که خالق نیست یکی است؟ این جمله کنایه از آن است که همه آفرینش مخلوق خداوند است و در ادامه در آیه ۱۸ فرمود: **وَإِن تَعَدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ اللَّهَ لَعَفُورٌ رَحِيمٌ**؛ یعنی نعمت‌های او قابل شمارش نیست.

وی اضافه کرد: در آیه ۱۹ فرمود: **وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ**؛ یعنی نه فقط خدا خالق کل شیء است بلکه عالم بر همه چیز است؛ علامه طباطبایی فرموده است خالقیت و عالمیت برای اثبات توحید ربوبی است و کسی در عرض خداوند قدرت و علمی ندارد. در آیه ۲۰ و ۲۱ **«وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ»**؛ «أَمْ أَوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ أَبَانَ يُبْعَثُونَ» فرموده است کسانی که غیر خدا را می‌خوانند قادر به خلق هیچ چیزی نیستند و خودشان مخلوق اند و غیر خدا، همه مردنی هستند و حی مطلق فقط خداوند است؛ همه چیز غیر خدا میراست و کسی نمی‌داند که چگونه و در کجا برانگیخته خواهد شد. علامه فرموده است که هر چیزی غیر خدا صلاحیت عبادت و ربوبیت و قدرت ربوبیت ندارند زیرا نه خالق هستند و نه عالم نسبت به همه اشیاء.

هادوی با بیان اینکه علامه طباطبایی به یک نکته در ذیل این آیه اشاره کرده است، افزود: آن اینکه بیشکرون به اصنام و بیعتون به مشرکین بازگشت دارد و ادامه داده است که نه مشرکین و نه مؤمنان نمی‌دانند که چه زمانی مبعوث خواهند شد و از این جهت فرقی بین کفار و مؤمنان نیست؛ قصد خداوند از این ادبیات این است که شما چه خدایی می‌پرستید که او نمی‌داند خودش چه زمانی مبعوث می‌شود و به طریق اولی نمی‌داند شما چه زمانی مبعوث خواهید شد.

آیت‌الله در ادامه بیان کرد: این مسئله اختصاص به بت‌ها هم ندارد بلکه مربوط به همه ماسوی الله است که مورد پرستش قرار می‌گیرد، خواه جن و فرشته و بت و بشر و ... باشد. کسی اگر فکر کند بشری ولو واجد کمالات، مستقل از خداست به شرک مبتلا شده است.

وی افزود: امروز در بخش‌هایی از دنیا، غیر از بت پرستیف برخی خدایی برای خود دارند. بنده شنیده‌ام در هندوستان فردی خیلی چاق و تقریباً برهنه که نمی‌تواند از جایش تکان بخورد به عنوان خدا مورد احترام و پرستش مردم نادان است و متأسفانه از این افکار در گوشه و کنار جهان وجود داد و شیطان فعال است و مشغول فریب آدمیان است. توحید و معاد لازم و ملزوم هستند

استاد سطح خارج حوزه علمیه اظهار کرد: نتیجه آیات گذشته در آیه ۲۱ **«إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ قَالِذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ فُلُؤُهُمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ»** محقق است که فرموده خدای شما خدای واحد و او الله است؛ در ادامه این آیه به تعبیر علامه طباطبایی درصد بیان این مطلب است که توحید کامل زمانی ایجاد می‌شود که شما نه فقط به مبدا واحد معتقد باشید بلکه باید به معاد هم معتقد باشید وگرنه اگر کسی معتقد به خدا باشد ولی آخرت را قبول نداشته باشد در حقیقت در اعتقاد به توحید هم دچار مشکل است.

هادوی تهرانی تصریح کرد: یکی از مشکلاتی که مشرکین و کفار و حتی برخی از مؤمنان دارند همین است و آن اینکه مگر ممکن است انسان بعد از اینکه مرد، زنده شود و حساب و کتابی در کار باشد؟ کدام حساب و کدام کتاب؟ بنابراین ایمان واقعی زمانی است که انسان هم به خالقیت و هم ربوبیت و هم معاد معتقد باشد.

وی اضافه کرد: کسانی که معتقد به قیامت نیستند منکران هستند و مبدا را هم قبول ندارند چون ممکن نیست خدایی باشد و قیامتی را براساس حکمت و عدل خلق نکرده باشد در این صورت چه فرقی بین مؤمن و متقی و کافر و ظالم است؟ چنین چیزی

معنا ندارد. به تعبیر خیام؛ ما لعبتکائیم و جهان لعبت باز/ از روی حقیقتیم نه از روی مجاز/ یک چند در این سرا چو مهمان بودیم/ رفتیم به صندوق عدم یک یک باز.

وی اظهار کرد: پس پذیرش ربوبیت و خالقیت خدا مستلزم پذیرش معاد است و کسانی که منکر این فرایند باشند، افراد مستکبری اند و تصور می کنند کسی هستند در حالی که انسان هیچ نیست و اگر چیزی هست از ناحیه خداوند است.

استاد حوزه علمیه تصریح کرد: در آیه «لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ» فرموده است که خداوند لاجرم همه آنچه را که آشکار و مخفی می کنند، می داند و این خدا مستکبرین را دوست ندارد. البته این تعبیر؛ یعنی دوست نداشتن، خیلی ظریف و لطیف و نشانه نهایت رحمت الهی است و فضایی برای توبه بندگان باز گذاشته است. البته در آیات دیگر فرموده است که قلوب اینها مانند سنگ است و قساوت یافته است.

وی اضافه کرد: البته خداوند انسان های مؤمن را گرفتار فقر و بیماری و ... می کند تا به درگاه او تضرع و زاری کنند، گرچه طبیعت انسان این است که هر وقت گرفتاری از او دفع شود مجدداً به سمت مسیر گذشته خود باز می گردد. گاهی این سؤال از سوی برخی افراد مطرح می شود که برخی انسان ها هستند که هیچ گرفتاری و بیماری و مشکلی ندارند ولی مؤمن هم نیستند، یک پاسخ این است که برخی افراد از سوی خدا رها شده اند چون خودشان دوست ندارند به درگاه خدا تضرع و ناله کنند خدا هم آنها را رها کرده است.